

Nr 343

Av herr Andersson, Gustaf, m. fl., om införande av en obligatorisk dödsfallsförsäkring.

Den år 1942 tillsatta försäkringsutredningen ifrågasatte i sitt betänkande SOU 1945:34 s. 140—142 "huruvida icke i vårt land en obligatorisk försäkring för dödsfall (borde) införas". Ehuru synbarligen klart positiv till denna fråga ansåg dock utredningen, med hänsyn till givna direktiv, sig inte ha möjlighet till mera ingående undersökningar och förslag.

Till 1948 års riksdag framlades i prop. nr 50 på grundval av nyssnämnda betänkande förslag till ny lag om försäkringsrörelse. I samband härmed anförde (s. 200) föredragande departementschefen följande:

Tanken att genom det allmännas förmedling tillskapa ett ekonomiskt dödsfallsskydd omfattande hela svenska folket erbjuder stort intresse. En sådan anordning skulle otvivelaktigt utgöra en värdefull komplettering till den allmänna folkpensioneringen. — — — Det av utredningen skisserade förslaget synes mig väl ägnat som underlag för fortsatt diskussion i ämnet. Enligt vad jag inhämtat, har socialvårdskommittén hithörande frågor under övervägande, om ock från delvis andra utgångspunkter. Ämnet faller emellertid även inom ramen för det uppdrag som givits 1945 års försäkringsutredning. — — —

Den år 1945 tillsatta försäkringsutredningen behandlade frågan om en allmän dödsfallsförsäkring i sitt betänkande SOU 1949:25 s. 140—141. Utredningen hänsköt dock hela spørsmålet till socialvårdskommittén. Denna kommitté framlade sedermera i betänkande SOU 1951:23 utredning och förslag till begravningshjälpförsäkring. Förslaget avsåg 3 alternativ, samtliga baserade på indexreglerade försäkringsbelopp. Försäkringen skulle enligt förslaget omhänderhas av de allmänna sjukkasorna och genomföras i omedelbar anslutning till den obligatoriska sjukförsäkringen. Två ledamöter i kommittén anförde i särskilt yttrande, att det förelåg ett så betydande och manifesterat intresse för försäkringen att man borde genomföra dödsfallsförsäkringen redan innan sjukförsäkringens ikraftträdande.

När den allmänna sjukförsäkringen trädde i kraft den 1 januari 1955 skedde emellertid inte samtidigt något genomförande av ovannämnda dödsfallsförsäkring. Att så inte skedde torde för stora delar av vårt folk ha inneburit en besvikelse med hänsyn till det intresse och de klart positiva förslag, som framkommit beträffande en allmän döds-

fallsförsäkring. För sjukkasserörelsen har förhållandet att en allmän dödsfallsförsäkring ej då infördes haft till konsekvens vissa administrativa lättnader vid den obligatoriska försäkringens start. Men samtidigt måste man inom sjukkasserörelsen tyvärr också konstatera, att i den nya sjukförsäkringen inte ingick det värdefulla element, som begravningshjälpen skulle ha utgjort om socialvårdskommitténs intentioner fullföljts. Inte minst vid jämförelse med sjukförsäkringarna i Danmark, Norge och England framstår avsaknaden av dödsfallsförsäkringen i den svenska sjukförsäkringen som en brist.

Avsaknaden i den svenska allmänna sjukförsäkringen av en dödsfallsförsäkring torde till stor del förklara den förhållandevis starka ökning, som under det senaste året ägt rum i fråga om dödsfallsförsäkringar vid privata livförsäkringsbolag. Dessa dödsfallsförsäkringar synes dock vara förenade med sådana villkor och sådana kostnader, att de varken nu eller på längre sikt kan anses fylla befogade kvantitets- och kvalitetsmässiga krav ur samhällets och de enskilda individernas synpunkter. Som exempel härpå kan nämnas, att för en 30-åring en "ren" dödsfallsförsäkring på 1.000 kr. försäkringssumma efter premiesänkningen den 1 september 1955 betingar en årspremie av kr. 4:90 i privata livbolag medan motsvarande försäkring vid en obligatorisk försäkringsform kan beräknas betinga en betydligt lägre årspremie. Den alltmer vanliga grupplivförsäkringen i privata livbolag har något lägre avgifter än vad nyss nämnts beträffande individuellt tecknade försäkringar; å andra sidan krävs här för tecknandet av försäkring "grupper" om minst 50 personer. Önskvärdheten av genomförandet av en allmän dödsfallsförsäkring torde för den skulle numera snarare vara större än tidigare.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning i syfte att snarast möjligt realisera tidigare framförda och alltjämt starkt befogade önskemål om ett i anknytning till den allmänna sjukförsäkringen administrerat ekonomiskt dödsfallsskydd omfattande hela svenska folket.

Stockholm den 25 januari 1956

E. Gust. Andersson

Hjalmar Nilsson

Georg Pettersson